

BOUWPENSIOEN

MAART 2023 ALLES OVER JOUW PENSIOEN

THEMA
VERANDERING
IN DE BOUW

THEMA

Verandering

De bouw: altijd in beweging

VRAAG & ANTWOORD

'Ga ik er straks niet op achteruit?'

INTERVIEW

'Veerkracht is geen vaardigheid, maar een vermogen'

Martin Schuurmans

'De dokter zei dat ik er maar mee moest leren leven'

BOUWPENSIOEN.NL

BOUW

DIT IS BPFBOUW

‘Later begint nu’

De pensioenwereld verandert. En dat geldt ook voor bpfBOUW. In die veranderende toekomst gaat het fonds deelnemers nog beter begeleiden naar een inkomen voor later. Waarom is dat nodig en wat merken de deelnemers hiervan? Daar praten we over met Eline Lundgren (62), bestuursvoorzitter namens werknemers en pensioengerechtigden, en Leon Ceelen (60), bestuurslid namens de werkgeversorganisaties.

TEKST MARJON VAN WEERSCH

LEON CEELLEN

Leon Ceelen is bestuurslid bij bpfBOUW namens de werkgeversorganisaties.

‘Als je later wilt doen waar je nu al van droomt, kan dat later niet wachten’

Ze kunnen het niet genoeg benadrukken. Hoe belangrijk het is om een goed inkomen te hebben als je ouder bent. ‘Pensioen gaat over veel geld en het is onze plicht om mensen daarvan bewust te maken op momenten dat ze dingen kunnen veranderen’, zegt Eline Lundgren. ‘Wij verwachten echt niet dat iedereen elke ochtend een pensioencheck doet. Maar het is wel belangrijk om met enige regelmaat aan je inkomen voor later te denken’, zegt Leon Ceelen. ‘Als je dat pas doet op je 65ste of 68ste kan dat te laat zijn. Het onderwerp staat nu voor veel mensen nog ver van hun bed. Dat willen wij veranderen.’

LATER DOEN WAAR JE NU VAN DROOMT

Daarom gaat bpfBOUW deelnemers nog intensiever begeleiden. ‘Dat betekent meer dan alleen zorgen voor een solide pensioen’, zegt Eline. ‘Het is belangrijk dat je een helder inzicht krijgt in je situatie nu en in de toekomst. Wat heb je straks nodig? Wat zijn je wensen? Is

'Je wilt voorkomen dat je rond je 55ste voor verrassingen komt te staan'

ELINE LUNDGREN

Eline Lundgren is bestuursvoorzitter bij bpfBOUW namens werknemersorganisaties en pensioengerechtigden.

het gespaarde pensioenbedrag daar straks hoog genoeg voor?' Leon: 'We gaan ervoor zorgen dat deelnemers het pensioen zien als onderdeel van hun bredere financiële toekomst. We willen mensen activeren om nu bezig te zijn met geld voor later. Want als je later wilt doen waar je nu al van droomt, kan dat later niet wachten.'

Die intensieve begeleiding vraagt om een stevigere verbinding tussen het pensioenfonds en de deelnemers, de werknemers en de werkgevers. De bestuurders leggen uit waarom die verbinding juist nu zo belangrijk is. 'De pensioenwereld verandert. Met de Wet Toekomst Pensioen gaan we over naar een heel nieuw pensioenstelsel', zegt Eline. 'De nieuwe wet vraagt van deelnemers meer inzicht: ben je nog wel op koers naar voldoende inkomen? Om mensen daar straks beter bij te helpen zijn een goede relatie met het fonds en goede ondersteuning belangrijk.' Bij al die veranderingen van bpfBOUW

hoort ook een nieuwe huisstijl. De nieuwe website is al helemaal klaar. Andere communicatiemiddelen volgen de komende tijd stapsgewijs: zoals nieuwsbrieven, mails en ook dit magazine Bouwpensioen. De bestuurders kijken er met plezier naar. 'Het past goed bij onze sector', zegt Eline. 'Neem het nieuwe logo: de vorm van de letters, de kleuren. Het is scherp en duidelijk. Die helderheid gaan we ook zien in onze teksten. We willen bondig en duidelijk communiceren. Dat sluit aan bij de mensen die in de bouw werken. Die weten wat ze willen: dingen maken.' Leon knikt: 'Onze nieuwe uitstraling is no-nonsense en to the point. Precies zo zit de bouw in elkaar.'

PERSOONLIJK TELEFOONTJE

Eline en Leon hopen met de nieuwe identiteit en uitstraling van bpfBOUW vooral ook jongeren te bereiken. 'Om te voorkomen dat ze rond hun 55ste voor verrassingen komen te staan',

zegt Eline. 'Zoals Leon al heeft gezegd: later begint nu.'

De nieuwe communicatie zal steeds vaker digitaal zijn, maar dat wil zeker niet zeggen dat vanaf nu alles digitaal wordt, benadrukken beiden. 'We doen echt ons best om iedereen te bereiken op de manier die het beste bij jou aansluit. Dat kan via de mail, chat, een nieuwsbrief of via dit magazine. Maar een persoonlijk gesprek of telefoontje blijft ook altijd mogelijk.'

BOUWEN AAN DE TOEKOMST

Neem snel een kijkje op bpfbouw.nl, onze socialmediakanalen of via de onderstaande QR-code.

Scan de QR-code met de camera van je mobiele telefoon of tablet.

In dit
nummer...

2

DIT IS BPFBOUW

Betrokken en toegankelijk. Dat wil bpfBOUW zijn. En daar hoort ook een nieuwe huisstijl bij.

16

KRACHT VAN HET COLLECTIEF

Waarom samen beleggen meer geld oplevert dan zelf sparen.

18

THEMA-INTERVIEW

Wetenschapper Jan Bloem over waarom we veranderen zo lastig vinden.

Colofon

Bouwpensioen is een uitgave van bpfBOUW.

Redactieraad Bouwpensioen Joris van Basten Batenburg (FNV), Cor-Hilde van Beijeren (CNV), Sadena Elmas (Bestuursbureau bpfBOUW), Lenneke Neef (Bouwend Nederland), Lydia Reinewald (Vakraad voor de Timmerindustrie), Bart Westenbroek (Technisch Bureau Afbouw)

Concept en realisatie APG - MarCom DWS, Jorien van der Keijl (APG), Jelmer Pol (APG), MPG., Amstelveen

Druk Drukpartners Zuid B.V., Beek

Contact Heb je een vraag of een opmerking? Wij helpen je graag. Kijk op bpfbouw.nl/contact op welke manier je contact met ons kunt opnemen.

KORT NIEUWS

BINNENKORT MEER DUIDELIJKHEID OVER NIEUWE PENSIOENWET

Na lang overleg ging de Tweede Kamer vorig jaar akkoord met de nieuwe pensioenwet. Nu is de beurt aan de Eerste Kamer!

Als het aan pensioenminister Carola Schouten ligt, gaat de nieuwe pensioenwet per 1 juli in. Om deze datum te halen moet de Eerste Kamer uiterlijk eind mei stemmen. Veel partijen willen dat de wet snel wordt goedgekeurd.

De meeste partijen in de Eerste Kamer zijn voor de nieuwe pensioenwet. Dus we gaan ervan uit dat de wet ook door de Eerste Kamer komt. Maar er kan altijd iets onverwachts gebeuren.

Als wij nieuws hebben over de nieuwe pensioenwet, kun je dat meteen op onze website of op onze social media vinden.

Lees Bouwpensioen online BOUWPENSIOEN.NL

Zo blijf je digitaal op de hoogte van de laatste informatie over jouw pensioen.

MELD JE AAN VOOR DE NIEUWSBRIEF

Zo blijf je digitaal op de hoogte van de laatste informatie over jouw pensioen.

 BPFBOUW.NL/NIEUWSBRIEF

Je hebt vast onze brief of e-mail gelezen over het verhogen van je pensioen. Of je hoorde het nieuws op het journaal of de radio. Maar het kan zijn dat het bericht je toch nog niet heeft bereikt. We vertellen het daarom graag nog 1 keer: bpfBOUW heeft vanaf 1 januari de pensioenen met 14,52 procent verhoogd!

Daar zijn we blij mee! We proberen elk jaar je pensioen mee te laten groeien met de stijging van de prijzen. BpfBOUW hierover: 'De prijzen zijn het afgelopen jaar enorm gestegen. De verhoging is daarom goed nieuws voor onze deelnemers en iedereen die al een pensioenuitkering van bpfBOUW ontvangt.'

VOLG ONS OP SOCIAL MEDIA!

Wil je vaker tips over geldzaken? Of het laatste nieuws over het nieuwe pensioenstelsel? Je hoeft niet meer te wachten tot het magazine op de mat valt! Want je volgt ons gewoon online op Facebook, Instagram en LinkedIn.

Je kunt ons makkelijk vinden als je 'bpfBOUW' intikt in de zoekbalk van je favoriete social media. Laat ons weten wat je van onze online content vindt! Je kunt bijvoorbeeld makkelijk een online berichtje sturen. Onze redacteuren zitten voor je klaar.

Bouwpensioen is bedoeld om je te informeren over relevante ontwikkelingen rondom jouw pensioen. We stellen de inhoud met veel zorg samen. Toch is het mogelijk dat er onverhoopt fouten in staan. Aan deze uitgave kun je dan ook geen rechten ontleenen. Voor een volledige beschrijving van rechten en verplichtingen verwijzen wij je naar de reglementen van onze pensioenregeling. Je kunt deze raadplegen op bpfbouw.nl of bij ons aanvragen via telefoonnummer 020-583 40 40. Wij zijn bereikbaar van maandag tot en met donderdag van 8.00 uur tot 17.30 uur. En op vrijdag van 8.00 uur tot 17.00 uur.

Veranderen vanuit een vertrouwde routine

Verandering vind ik heerlijk. Daarom houd ik ook zo van reizen. Altijd thuisblijven of altijd hetzelfde doen, past niet bij mij. Ik geniet van het onderweg zijn, van het uitstippelen van de route en het ontdekken van nieuwe dingen. Ik vertrek wel graag vanuit mijn eigen huis, dat is mijn stabiele basis. Veranderen vanuit een vertrouwde routine. Dat vind ik een fijne combinatie.

Zo kijk ik ook naar de veranderingen die bpfBOUW nu ondergaat. We gaan over naar een nieuw pensioenstelsel en onze nieuwe huisstijl en uitstraling passen bij die verandering. De basis van het nieuwe stelsel blijft echter onveranderd stevig. We hebben als werkgevers en werknemers in de bouw een enorm vermogen bij elkaar gespaard, dat hebben we goed belegd en we zorgen ervoor dat het geld bij de juiste mensen terechtkomt. Dat blijft zo.

Er veranderen zaken met de komst van de nieuwe pensioenwet. Zo heeft ons pensioenfonds nu bijvoorbeeld nog één grote, gezamenlijke pensioenpot. De nieuwe wet knipt die op in persoonlijke potjes. Het pensioen wordt dus persoonlijker. Je kunt straks zien hoe jouw eigen pensioenpotje, bedoeld voor je pensioeninkomen, zich ontwikkelt. BpfBOUW neemt onze deelnemers mee in die veranderingen. Wij laten zien wat het voor jou persoonlijk betekent. We ondersteunen je bij het ontdekken van de nieuwe pensioenwereld. En als je pensioen gaat krijgen of al krijgt, krijg je dat je leven lang. Dat verandert niet.

Eline Lundgren is bestuursvoorzitter bij bpfBOUW namens de werknemersorganisaties.

TIJD VOOR VERANDERING

Je bent iets zó gewend. En dan moet of gaat het toch ineens anders. Welke grote veranderingen ging jij aan? En wat betekent dit voor je pensioen?

TEKST MARTIJN HOUWERZIJL

‘Ik ben van de generatie: vrouwen bleven thuis’

ELLIE MEIJERS (66)

Werk: medewerker administratie, Swaalf Natuursteen, Haarlem

‘Dit jaar bereik ik de pensioengerechtigde leeftijd. Of ik ernaar uitkijk? Dat is dubbel. Je hebt alle tijd voor andere zaken, maar het leven kan ook te rustig worden. Mijzelf kennende hoef ik me daar geen zorgen over te maken. Ik help nu al jongeren met solliciteren en het lijkt me ook leuk om mensen met vragen over werk of taalachterstand bij te staan. Verandering gaat mij met de jaren makkelijker af. Dat is wel eens anders geweest hoor. Toen ik jaren geleden werkloos werd, dacht ik dat

de wereld zou vergaan. Het bleek het beste wat me is overkomen. Ik heb arbeidsrecht gestudeerd en werkte altijd bij personeelszaken in ziekenhuizen; zes jaar geleden nog bij het AMC. Een fijne werkplek maar het reizen en de files gaan je tegenstaan. Toevallig kon ik bij Swaalf Natuursteen beginnen, waar mijn man 42 jaar heeft gewerkt. In zijn tijd kregen bouwvakkers geen vakantiegeld maar vakantiezegels, die ze verzilverden bij het Sociaal Fonds Bouwnijverheid, de voorloper van bpfBOUW. Hij heeft een beregoed pensioen. De AOW is geen

vetpot, dus dat telt wel. Ik ben van de generatie dat vrouwen pas vanaf hun 25ste pensioen opbouwden. Vrouwen bleven vooral nog thuis. En toen werd jaren geleden de AOW-partnertoeslag afgeschaft. Huisvrouwen moesten maar gaan sparen of toch nog aan de slag voor de oude dag. Schokkend. Met mijn deeltijdpensioen nu – ik werk een dagje minder – zal mijn pensioen beduidend lager zijn. Maar genoeg om goed van te kunnen leven en te genieten van onze campingvakanties en dagelijkse wandelingen.’

KLAAS-JELLE BLOK (45)

Werk: voorheen Noordzeevervisser, nu schipper op een zandzuiger bij aannemersbedrijf De Vries & Van de Wiel.

Ik was 25 jaar lang schipper en visser op de Noordzee. We visten op schol en tong. Vaar je niet, dan verdien je niet. Dus voeren wij altijd, weer of geen weer. Je moet de sterkste stormen doorstaan en zit soms flink in de golven als er vrachtschepen langsvaren. Van pensioenopbouw was geen sprake, daar werkten reders liever niet aan mee. Op Urk werk je ook rustig door na je 65ste. Vis sorteren of rondbrengen; vaak tot de dood aan toe. Iedereen kijkt hier naar elkaar om en er zijn altijd wat centen te verdienen. Met loonzakken van soms een paar duizend euro per week kon je vaak wel mooi wat opzijleggen. Maar de visserij zit in zwaar weer. En je leeftijd speelt mee. Het is zwaar werk en je bent altijd van huis.

Op volle zee is de dichtstbijzijnde haven vaak wel acht uur varen. Een jaar geleden besloot ik de ommezwaai te maken: ik ga aan wal. Via een uitzendbureau startte ik op een zandzuiger (een schip dat zand van de bodem zuigt). De eerste drie maanden sliep ik amper. Ik was een heel ander ritme gewend. Twee uur vissen, werken op het dek, een bakkie in de kombuis, eventjes liggen. Alles was ineens anders en onzeker. Mijn gezin heeft me erdoorheen gesleept en ik heb het nu helemaal naar mijn zin. Ik heb een vast contract en bouw voor het eerst pensioen op. Hoe dat allemaal werkt weet mijn vrouw wel, die werkt als planner in de zorg.

'De sterkste stormen doorstaan'

‘De dokter zei dat ik er maar maar mee moest leven’

FOTOGRAFIE MARCEL BAKKER

MARTIN SCHUURMANS (56)

Werk: metselaar en leermeester bij bouwbedrijf Hoffman in Beltrum

Ik werk al 37 jaar als metselaar. Een mooi beroep maar altijd flink aanpakken. In 1994 ben ik voor het eerst uitgevallen met rugklachten. Op een gegeven moment zei ik: “Zaag mijn benen er maar af.” De zenuwpijn vanuit de rug was ondraaglijk. De dokter zei dat ik er maar mee moest leren leven. Gelukkig kon ik na een second opinion bij een andere arts toch een herniaoperatie ondergaan.

Ik ben blij dat ik nog kan werken. Al is het niet pijnvrij, maar met de medicatie valt te leven. Je moet wel goed opletten wat je op een dag doet. Ik mag van geluk spreken dat ik een heel goede werkgever heb, die echt rekening met me houdt. Dat hoor je wel eens anders.

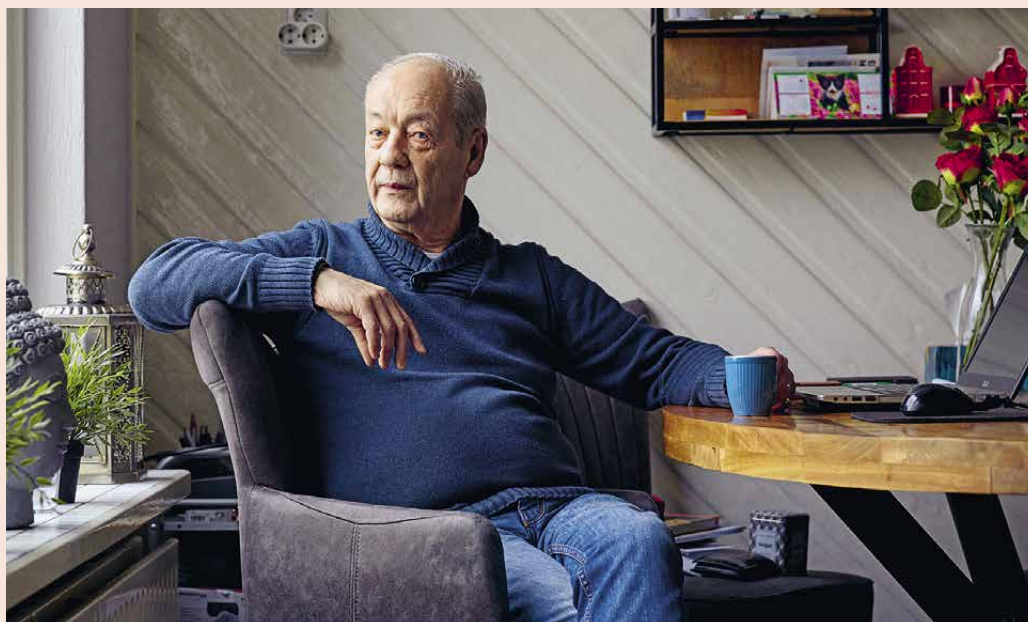
Ik ben gedeeltelijk afgekeurd. Voor dit deel hoef ik geen premie te betalen. Voor het deel dat ik wel werk, betaal ik wel de premie. Het is jammer dat pensioenberekeningen altijd bruto zijn, je kunt er zo weinig uit wijs worden. Ook uit het loonstrookje kan ik niet veel opmaken. Het bouwpenioen is goed geregeld, dat heb ik al wel van collega's begrepen. De uitkering is onlangs nog met meer dan 14 procent gestegen. Maar helaas veranderen er ook weer dingen. De zwaarwerkregeling waar een aantal collega's volgend jaar voor gaan, stopt eind 2025. Zover is het nog niet natuurlijk. Ook dat kan weer veranderen. Voor nu is het genieten van de kleinkinderen. Dat vind ik eigenlijk nog belangrijker dan mijn gezondheid.'

Hoeveel uitkering je krijgt als je arbeidsongeschikt wordt, is afhankelijk van je persoonlijke situatie. Wil je meer weten? Kijk dan in Mijn Bouwpenioen of bel ons.

VRAAG & ANTWOORD

Hoe zeker is mijn pensioen met de komst van het nieuwe stelsel?

Het nieuwe pensioenstelsel wordt persoonlijker, transparanter en sluit beter aan bij economische ontwikkelingen en op de arbeidsmarkt. Flip Mulder, voormalig hoofd crediteurenadministratie bij een groot bouwbedrijf en OR-lid vraagt zich af: wat betekent dat voor mij?

Flip Mulder (75): 'BpfBOUW is een sterk fonds en ik heb een goed pensioen. Ga ik – en met mij de volgende generaties - er straks niet op achteruit?'

BELEGGINGSRESULTATEN

Nieuw is dat je straks kunt zien hoeveel jij en je werkgever in jouw pensioen hebben gestopt. En hoe dit vermogen is gegroeid door beleggingsresultaten. Hoeveel je dus uiteindelijk krijgt, hangt af van deze beleggingsresultaten. Je pensioen gaat omhoog als het economisch goed gaat. Maar het gaat omlaag als het economisch tegenzit. Er komen regels om te voorkomen dat pensioenen te hard kunnen dalen. Ook komen er regels over het meeverhuizen van de huidige pensioenvermogens naar het nieuwe pensioenstelsel.

PLANNING

Bouw je nu via jouw werkgever pensioen op bij bpfBOUW? Of krijg je al pensioen van ons? Dan verandert er de komende jaren nog niks. Het is de bedoeling dat alle pensioenfondsen uiterlijk in 2027 overgaan naar het nieuwe stelsel.

Wij houden je via onze website, onze social kanalen en onze nieuwsbrief op de hoogte over de laatste ontwikkelingen. Ook kun je kijken op de website onsnieuwepensioen.nl. Dit is een site van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid die gaat over nieuws en informatie over het vernieuwde pensioenstelsel.

Slimme data zijn straks de nieuwe grondstoffen

Van papierloos factureren tot 'bimmen' en 'digital twinnen': de digitalisering heeft de bouwsector niet overgeslagen. En de ontwikkelingen gaan verder. Slimme data zijn straks de nieuwe grondstoffen. Wat betekent dat? En zal de digitalisering ons inhalen? Een kijkje in de nabije toekomst.

ILLUSTRATIE JASMIJN EVANS

DEZELFDE DIGITALE TAAL SPREKEN

Door naar het bouwproces zelf. Daar kan een digitaal 3D-model informatie over grondstoffen, materialen, plattegronden en bouwmodellen opslaan en beheren. Idealiter werken alle ketenpartners met hetzelfde Bouw Informatie Model, kortweg BIM, en kunnen ze met elkaar 'bimmen'. Goed 'bimmen' betekent dat opdrachtgevers, architecten, ontwerpers, aannemers, gebouw- en infrabeheerders dezelfde digitale taal spreken. Maar: zover zijn we nog niet overal. Daarom ontwikkelt de bouwsector BIM-standaarden, waardoor we verschillende modellen in de toekomst beter kunnen integreren.

PAPIERLOOS FACTUREREN

De tijd van de envelop is wel geweest. Het verwerken van facturen is bij veel bouw- en infrabedrijven gedigitaliseerd – en dat gaat verder dan papierloos factureren. De digitale factuur kan de basis zijn van een digitaal werkproces. Het digitale systeem checkt bijvoorbeeld of materialen op tijd worden geleverd en handelt de factuur pas daarna verder af. Zijn de spullen niet op tijd binnen? Dan geeft het systeem een seintje. En dat scheelt een hoop werk.

INFOGRAPHIC

CYBERCRIMINALITEIT

Digitale innovaties zorgen ook voor nieuwe risico's. Denk aan malware, ransomware, phishing, DDoS-aanvallen of zero-day attacks. Géén idee waar dit over gaat? Dan is het misschien slim om met je collega's en de IT-leverancier te gaan praten over de cyberweerbaarheid van je bedrijf. Graag gedaan.

DIGITAL TWINS

BIM kan de start zijn voor een digital twin van woningen, kantoren en bruggen. Zo'n digitale tweeling is een exacte virtuele kopie van de werkelijkheid en wordt verrijkt met realtime data, zoals weersinvloeden, energieverbruik en slijtage. Met die data kunnen bouwbedrijven in het bouwproces efficiënter werken en na oplevering beter beheren en onderhoud uitvoeren. Medewerkers kunnen die processen vanuit hun smartphones regelen. Handig.

DRONES EN SENSOREN

Eigenlijk kun je stellen dat data de nieuwe grondstoffen in de bouw zijn. Maar hoe verzamelen we al die verschillende data? Bijvoorbeeld met slimme sensoren op daken om de buitentemperatuur en luchtvochtigheid en de binnentemperatuur van gebouwen te meten. Of met drones die realtime metingen uitvoeren tijdens vluchten boven een complex en tegelijkertijd beeld- en videomateriaal vastleggen.

De toekomst wordt groener, óók in de bouw

Niet alleen de boeren en de industrie maar ook de bouwsector verandert: de bouw wordt schoner, duurzamer, groener.

Voor architect Daan Bruggink geen probleem. Hij is een zogeheten duurzame bouwer, en neemt zijn liefde voor de natuur mee in zijn ontwerpen door natuurlijk te bouwen. Maar welke gevolgen heeft dat voor de vakman op de bouwplaats?

Dat begrip, natuurlijk bouwen, kun je dat uitleggen?

'Bij natuurlijk bouwen pas je natuurlijke materialen en vormen toe, en technieken die geïnspireerd zijn op de natuur. Sterker nog: je probeert de geniale natuur na te doen. Neem nu windmolens. Die hebben gladde strakke wieken. Maar als je naar de vinnen van een walvis kijkt, zie je dat er allemaal inkepingen en golven in zitten, waardoor de vinnen soepeler door het water glijden en minder weerstand ondervinden. Als we windmolens bouwen met wieken die dezelfde inkepingen en golven hebben als de vinnen van een walvis, leveren die meer op. Biofilisch bouwen, heet dat, ofwel: bouwen met liefde voor de natuur.'

Dat klinkt logisch, maar waarom doen we dat dan niet op grote schaal?

'De bouwsector is vrij conservatief. Logisch, want als er iets mis is met een bouwwerk, wordt de bouwer erop aangesproken. Dat maakt bouwers natuurlijk terughoudend. En er is nog de angst dat nieuwe technieken en nieuwe materialen ander vakmanschap vragen.'

Is dat een terechte angst?

'Nee hoor. Bij natuurlijk bouwen gebruik je vaak houtskeletbouw, en een houtskeletwandje kan iedereen plaatsen. Voor de isolatie gebruik je alleen geen piepschuim, maar biofoam, gemaakt op basis van plantaardige olie. Daarvoor hoef je niks anders te kunnen of op een andere manier te werken. Natuurlijk vereisen nieuwe materialen soms nieuwe kennis. Een huis met een harde houtvezelplaat

aan de binnenkant kun je gewoon stuken. Maar die stuc kun je niet spuiten, die moet je smeren. Dat moet je wel weten, maar de vaardigheid bezit iedere stukadoor al.'

Is het niet veel duurder om te bouwen met natuurlijke materialen en technieken?

'Dat lijkt soms in eerste instantie zo. Maar het bouwen met natuurlijke materialen en natuurlijke vormen levert uiteindelijk veel meer op. Je hebt om te beginnen veel minder CO₂-uitstoot. Je bouwt dan goedkoper, omdat je geen certificaten hoeft te kopen om CO₂ uit te mogen stoten. Daarnaast levert wonen en werken in gebouwen die gemaakt zijn van materialen afkomstig van levende organismen zoals bomen, een gezond klimaat op.'

Kun je daar een voorbeeld van geven?

Zeker: met ons architectenbureau bouwden wij een tandartspraktijk volgens biofilische principes. De kosten voor de bouw waren hoger dan voor een 'standaard'praktijk. Niemand wordt ongelukkig van de natuur, breng die natuur dan ook terug in je gebouwde omgeving. De medewerkers voelden zich in dit gebouw van natuurlijke materialen zoveel beter dan tussen de kunststoffen, waardoor ze uiteindelijk ook efficiënter werkten. Onder aan de streep bleek deze praktijk dus veel rendabeler. Tel daarbij op dat fossiele grondstoffen en metalen steeds duurder worden. Plantaardige materialen kunnen opnieuw groeien, die zullen op den duur goedkoper worden dan fossiele grondstoffen.'

Dus dan komt heel Nederland vol te staan met houten huizen?

'Ik denk dat het niet lang zal duren voordat alle Vinex-wijken in Nederland opgetrokken worden uit hout. Houtskeletbouw heeft veel voordelen: je zet huizen in een fabriek in elkaar, je hebt geen last van slechte weersomstandigheden, je hoeft niet met busjes vol mensen rond te rijden en eenmaal op de bouwplaats staat zo'n huis in een dag in elkaar.'

Gaat de 'ouderwetse' metselaar zijn werk hierdoor dan niet verliezen?

'Op den duur zullen er minder vierkante meters gemetseld worden. Voor gespecialiseerde metselaars zal het werk altijd blijven. En je ziet ook nieuwe specialismen ontstaan, zoals mensen die kunnen werken met kruislaaghout: massieve houten platen van verschillende lagen hout die kruislings op elkaar gelijmd worden. Het bouwen met CLT massiefhout vormt steeds vaker een alternatief voor houtskeletbouw. Dus nee, voor vakmensen valt er ook in de toekomst van het biobased bouwen nog meer dan genoeg te doen.'

OVER DAAN BRUGGINK

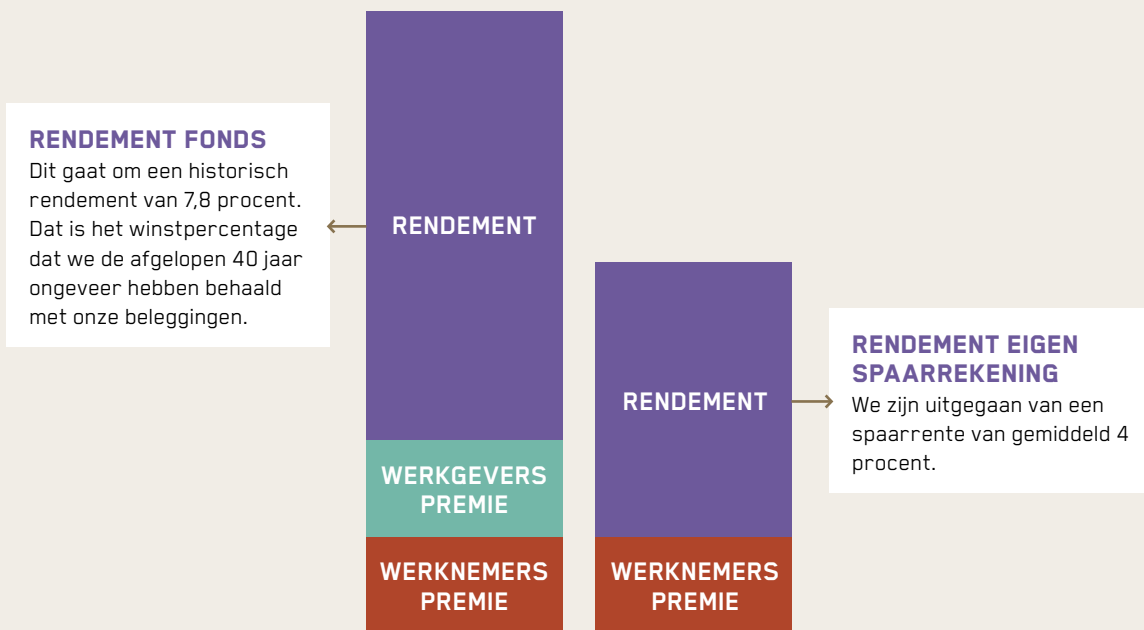
Daan Bruggink studeerde in 2004 af in Bouwkunde aan de TU Delft. In 2007 richtte hij ORGA Architect op vanuit één visie: biofilisch en biobased bouwen is de toekomst. Hij is onder meer lid van het expertpanel Duurzaam Gebouwd, kennisplatform voor duurzaam bouwen.

MEER POEN VOOR JE PENSIOEN

In je eentje sparen, of beter samen beleggen?

Je ziet het elke maand op je loonstrookje: je pensioen is weer gegroeid. Dat is natuurlijk mooi voor later en iets minder mooi voor nu: je pensioenpremie wordt immers ingehouden op je salaris. Maar goed, uiteindelijk is dit de beste manier om pensioen op te bouwen voor later. Toch? Of vraag jij je weleens af of het niet slimmer is om zélf te sparen met een vast bedrag per maand? Hierbij het antwoord op die prangende vraag.

Als je in loondienst in de bouw werkt, is pensioen opbouwen middels een maandelijkse premie verplicht. Maar levert dit je later uiteindelijk ook het meeste geld op? Het korte antwoord is: ja. BpfBOUW belegt de ingelege premies collectief, wat uiteindelijk meer rendement (voor jou) oplevert. Om dit te illustreren nemen we timmerman Frank als voorbeeld. Hij is 67 jaar en net met pensioen. Frank heeft 40 jaar pensioen bij bfpBOUW opgebouwd. Zijn pensioenpremie was 100 euro per maand. Daarnaast legde ook zijn werkgever premie in. In het eerste staafdiagram zie je hoeveel zijn 100 euro in 40 jaar waard

is geworden door onze (collectieve) beleggingen. In het tweede staafdiagram zie je de winst als hij deze 100 euro elke maand op zijn éigen spaarrekening had gezet. Tel maar uit je winst. Je ziet dat zijn 100 euro door het collectief beleggen veelvuldig is vermeerderd. Als hij het geld op zijn eigen rekening had laten staan, was het rendement een stuk lager geweest.

BELEGGEN VOOR MEER GELD

Ingewikkeld? Valt mee. Je pensioenpot bij bfpBOUW wordt steeds groter, omdat we alle pensioenpremies goed beleggen. Samen beleggen levert simpelweg meer

winst op dan wanneer je alleen spaart. Met onze beleggingen investeren we in zaken die hopelijk meer rendement geven, zoals in vastgoed. Op deze manier willen we voor onze deelnemers een betrouwbaar inkomen voor later creëren, en de pensioenen optimaal laten groeien.

Disclaimer: We hebben een voorbeeld gebruikt om het verschil tussen collectief beleggen en individueel sparen duidelijk te maken. Het voorbeeld van timmerman Frank is fictief. Je kunt hier geen rechten aan ontleen.

INVESTEREN IN DE TOEKOMST

Bijzonder woonpaviljoen op boerderijkavel

In de Goudse wijk Westergouwe verhuurt Bouwinvest 59 appartementen aan 55-plussers en mensen die zorg nodig hebben. In het splinternieuwe woonpaviljoen worden sociale activiteiten georganiseerd en kan – indien nodig – zorg worden verleend.

Hoe kunnen we voorzien in de stijgende vraag naar seniorenwoningen en zorgvastgoed? Het Bouwinvest Dutch Healthcare Fund heeft in Gouda een prachtig nieuw appartementencomplex gekocht. De 59 zelfstandige appartementen zijn specifiek bestemd voor 55-plussers of mensen die zorg nodig hebben. Bij de entree is een zusterpost voor zorgmedewerkers ingericht en gastvrouwen organiseren allerlei sociale activiteiten, zoals kook-, lees- en wandelclubs. In de gemeenschappelijke woonkamer is het al een gezellig komen en gaan van mensen die echt naar elkaar omkijken.

SCHUINE KAPPEN

Woonpaviljoen Voorzorg is gebouwd op de oude 'Boerderijkavel'. Het metselwerk en de schuine kappen verwijzen naar de grote schuren en boerderijen die hier vroeger stonden. 'We kon-

den de ventilatiekanalen en 330 zonnepanelen mooi onder en op de schuine kappen verwerken', vertelt Arie-Jan van Pelt, technisch coördinator Woningbouw Boele & Van Eesteren. 'De duurzame appartementen van VolkertsWessels met prefabwanden op de assen pasten perfect. De uitdaging lag in het omzetten van het rechte bouwconcept in een L-vorm.' De bouw ging veel sneller dan gepland. 'En dat ondanks vertragingen in leveringen van bijvoorbeeld keukenin- stallaties en nutsaansluitingen.'

Bouwinvest investeert namens bpfBOUW in vastgoed. Daarmee groeit het vermogen waarmee bpfBOUW de pensioenen uitkeert. En het zorgt ook nog voor werkgelegenheid in de bouw.

VERANDERING

Zo zet je verandering positief in

Waarom vinden we veranderen zo lastig? En wat kun jij eraan doen? Jan Bloem, een veelgevraagd bewegingswetenschapper, geeft uitleg.

TEKST MARTIJN HOUWERZIJL

Bij veranderingen in het leven staan onze gedachten ons vaak in de weg', vertelt Bloem. Zijn werkveld reikt van de Nederlandse Arbeidsinspectie tot aan topsporters en speciale eenheden. 'We creëren een verhaal dat bij ons gevoel past. Er ontstaat dan een situatie die we ook veel bij de fysiotherapeut zien. Je denkt dat je recht staat, maar blijkt zo scheef te zijn als maar kan. Kortom, ons verhaal gaat een eigen leven leiden en staat vaak ver van de werkelijkheid af.'

STRESS

Verandering geeft stress. Dat gaan we liever uit de weg. 'Klopt. Maar stress helpt je ook om uitdagingen aan te gaan. Zeg jij: "Nou, ik weet niet wat het is, maar kom maar op!", dan is de kans groot dat je geen negatieve effecten ervaart. Zak je weg in een gevoel van: "Het overkomt me en ik kan er niks aan doen", dan kan stress negatief uitpakken. Wanneer verandering stress oproept gaan we vechten, vluchten of we zoeken verbinding. Bij vechten ga je in de weerstand. Vluchten kan ook, bijvoorbeeld door niet meer te denken aan de komende verandering. Of je wint informatie in. Het hangt sterk van de situatie en eerdere successen af welke weg je kiest. Wat je ook besluit, blijf in beweging.'

LOYALITEIT

Bouwers zijn vaak honkvaste harde werkers. Die zijn niet altijd zo van het veranderen. 'Loyaliteit, trouw en volharding zijn lovenswaardig. Maar er

Jan Bloem, bewegingswetenschapper

bestaat ook "valse loyaliteit". Dan blijf je trouw aan een situatie ondanks dat je weet dat het niet goed is. Ik zie vaak dat mensen diep van binnen bang zijn om verandering aan te gaan. Terwijl je toch echt sterker uit een situatie komt als je kansen ziet en aangaat.'

VEERKRACHT

Hoe je omgaat met verandering zegt ook iets over hoe je omgaat met tegenslag:

je veerkracht. Is dat alleen iets voor goedgepaste professionals? 'Nee. Veerkracht is geen vaardigheid, maar een vermogen. Niet-veerkrachtige mensen wijzen naar anderen voor zowel de oorzaak als de oplossing. Veerkrachtige mensen kijken naar wat zij kunnen doen bij een tegenslag.

Je hebt het in je. Wil je daarin groeien? Ga aan de slag met de volgende verandertips.'

Verandertips

1. HERKEN JE COPINGSTIJL

Je copingstijl is de manier waarop jij met problemen omgaat. Ga je het probleem aanpakken of schiet je in machteloosheid en depressiviteit? Je kunt pas iets veranderen als je weet hoe jij dingen doet.

2. ACCEPTEEER

Veel mensen beoordelen de toekomst op ervaringen uit het verleden. 'Ja, maar twintig jaar geleden was er ook zo iets, en toen ging het flink mis.' Accepteer het probleem nu, en blijf niet hangen in zaken uit het verleden.

3. INFORMEER JEZELF EN MAAK EEN PLAN

Win informatie in en maak een plan voor het mooiste scenario, het meest realistische scenario en een doemscenario. Zo stel je jezelf actiever op.

TIPS OM VITAAL TE BLIJVEN:

- Zorg voor een goede arbeid-rustverhouding
- Ga in gesprek met jouw werkgever
- Ontwikkel een gezonde leefstijl
- Ga sporten!

BpfBOUW bouwt met én voor jou aan de toekomst!

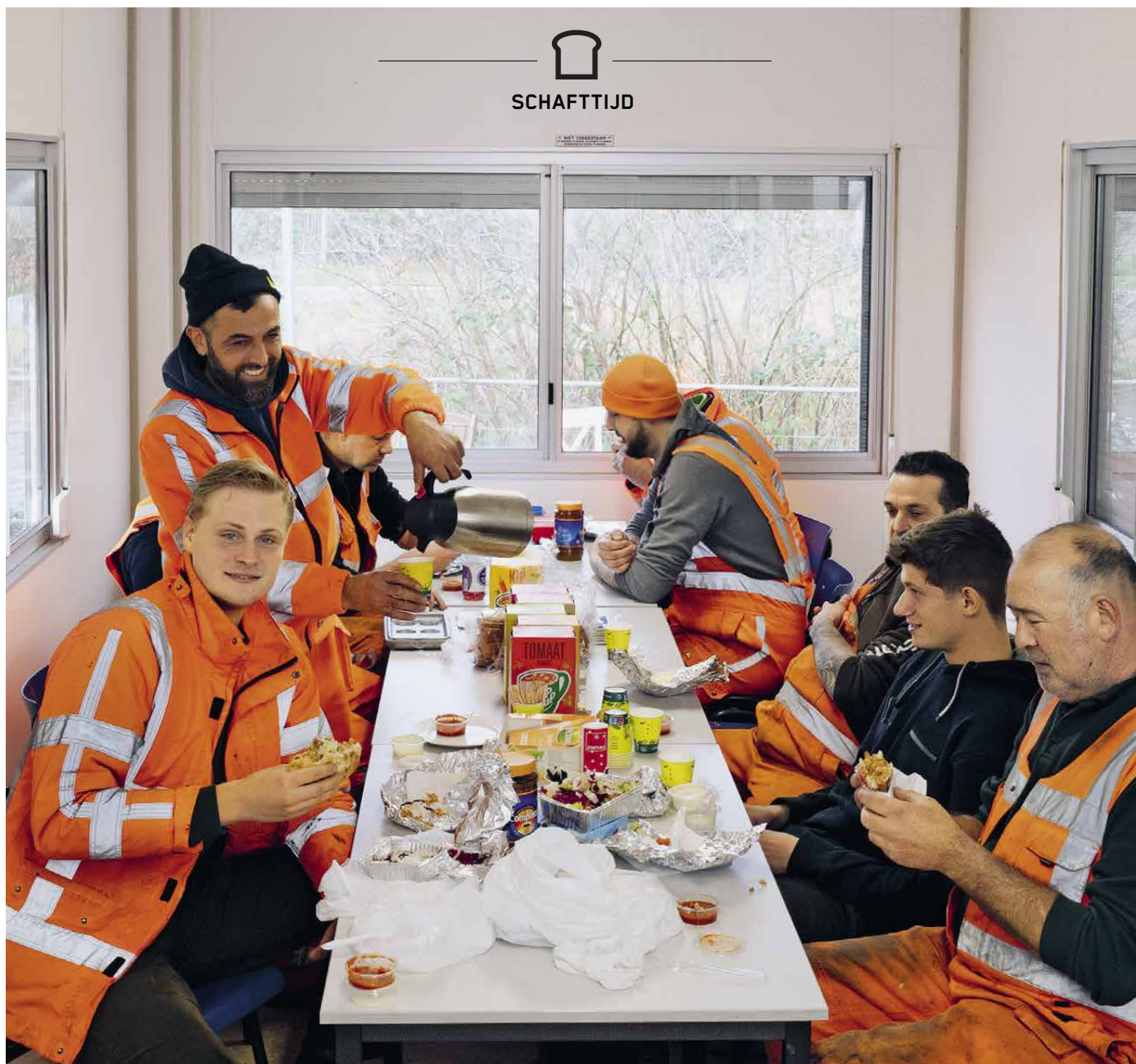
Bekijk onze video op bpfbouw.nl of meteen op je telefoon via de QR-code.

Scan de QR-code met de camera van je mobiele telefoon of tablet.

SCHAFTTIJD

BRAM (22) WEET DAT Z'N PENSIEN GOED GEREGLD IS: 'DAT GEEFT RUST'

Vrijdagmiddag 13.00 uur: hét snackmoment van maatvoerder **Bram Veldkamp** (22) linksvoor, en zijn collega's. 'Vandaag is het een broodje döner geworden. Andere keren gaan we voor een patatje of een ander snackie.' Lachend: 'De rest van de dagen doen we wel gewoon gezond hoor. Dan nemen we braaf ons eigen brood mee.'

Veldkamp en zijn team werken aan het vijfjarige project Middenmeer-Noord in Amsterdam. 'We zijn inmiddels een jaar bezig de complete woonwijk, straat voor straat, opnieuw in te richten. De hele

buurt was versleten, verzakt en aan vervanging toe. We pakken bijvoorbeeld alle warmte- en gasleidingen aan.'

Met zijn pensioenopbouw is Veldkamp niet enorm bezig. 'Ik ben nog zo jong, en moet nog zo lang werken, dus eerlijk gezegd is dat niet echt een onderwerp waar ik heel erg mee bezig ben.' En dan, met een knipoog: 'Al kijk ik er wel al enorm naar uit, haha.'

Veldkamp vertelt dat hij deelnemer is bij bpfBOUW. 'Ik weet dat mijn pensioen gewoon goed en centraal wordt geregeld. Daar heb ik het volste

vertrouwen in en dat geeft rust. Verder doe ik zelf ook nog wat aan beleggen. Zo zet ik op die manier nog wat geld apart voor later.'

En zijn collega's, praten die wel eens over hun pensioen? 'Eerlijk gezegd ook niet. Of ik pik dat niet op, omdat het nog zo'n ver-van-mijn-bed-show is. We zijn allemaal nog vrij jong, er is er maar een-tje die bijna met pensioen gaat. Die is er vandaag nou net niet bij. We werken allemaal met het vertrouwen dat het goed geregeld is. Vandaar dat het denk ik niet zo'n enorm gespreksonderwerp is.'